

ՄԱՍԼՈ ՅԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սեպտեմբերի 27, 2017թ.
Երևան

Մրցունակության համաշխարհային զեկուլյցի համաձայն Հայաստանն իր մրցունակությամբ 73-րդն է աշխարհի 137 երկրների մեջ

Համաշխարհային մրցունակության զեկուլյցում երկրների մրցունակությունը գնահատվում է Համաշխարհային մրցունակության ցուցչի (ՀԱՄ ցուցիչ) միջոցով: Այն մշակվել է Համաշխարհային տնտեսական ֆորումի (ՀՏՖ) կողմից և հաշվարկվում է մրցունակության 12 հենասյունների հիման վրա:

Ցուցիչի հաշվարկման հիմքում ընկած են վիճակագրական տվյալներ և ընկերությունների ղեկավարների հարցման արդյունքները: Ընկերությունների ղեկավարների ամենամյա հարցումն իրականացվում է ՄՋ-ում ներառված երկրներում՝ ՀՏՖ Համաշխարհային մրցունակության ցանցի գործընկեր կազմակերպությունների կողմից:

«Տնտեսություն և արժեքներ» հետազոտական կենտրոնը՝ որպես ՀՏՖ Համաշխարհային մրցունակության ցանցի գործընկեր Հայաստանում, ներկայացնում է «Համաշխարհային մրցունակության զեկուլյց 2017/18»-ի հիմնական արդյունքները:

2017/18 զեկուլյցի արդյունքներով առաջատար երեք երկրները շարունակում են մնալ Շվեյցարիան, ԱՄՆ և Սինգապուրը: Մրցունակությամբ առաջին հնգյակում են նաև Նիդերլանդները և Գերմանիան:

Եվրասիական տարածաշրջանի երկրների խմբում¹ առաջընթաց են արձանագրել Ադրբեջանը (2 կետով), Ռուսաստանը (5 կետով), Մոլդովան (11 կետով) և Ղրղզստանը (9 կետով): Հայաստանը գրանցել է առաջընթաց 6 կետով: Հետընթաց են արձանագրել Վրաստանը (8 կետով), Ղազախստանը (4 կետով) և Տաջիկստանը (2 կետով): Ուկրաինան դիրքը բարելավել է 4 կետով:

Համաշխարհային մրցունակության համաթիվ

	ՀԱՄ 2017–18	ՀԱՄ 2016–17	Փոփոխություն
	Տեղ	Տեղ	
Ադրբեջան	35	37	↑ 2
Ռուսաստան	38	43	↑ 5
Ղազախստան	57	53	↓ 4
Վրաստան	67	59	↓ 8
Հայաստան	73	79	↑ 6
Տաջիկստան	79	77	↓ 2
Ուկրաինա	81	85	↑ 4
Մոլդովա	89	100	↑ 11
Ղրղզստան	102	111	↑ 9

¹ Չեկուլյցի հեղինակները Եվրասիա տարածաշրջանում ներառել են հետևյալ երկրները՝ ՌԴ, Մոլդովա, Հայաստան, Վրաստան, Ադրբեջան, Ղազախստան, Տաջիկստան, Ղրղզստան:

2016-2017 թթ. Մրցունակության համաշխարհային զեկուլցում (ՄՀԶ) Հայաստանը 137 երկրների մեջ գրավում է 73-րդ տեղը՝ նախորդ տարվա համեմատ դիրքը բարելավելով 6 տեղով:

Չգալի առաջընթաց են գրանցել առողջապահություն և տարրական կրթություն, նորարարություն, գործարարության կատարելագործվածություն, ինստիտուտներ և ապրանքների շուկայի արդյունավետություն հենասյուները: Որոշ դրական փոփոխություններ են գրանցել նաև շուկայի չափ, ենթակառուցվածքներ, աշխատուժի շուկայի արդյունավետություն հենասյուների ցուցանիշները: Միևնույն ժամանակ վատթարացել են մակրոտնտեսական միջավայր և տեխնոլոգիական պատրաստվածություն հենասյուների ցուցանիշները:

Հայաստանի մրցունակության հենասյուների փոփոխությունները

ՀԱՄ հենասյուները	ՀԱՄ 2017-18 տեղ	ՀԱՄ 2016-17 տեղ	ՀԱՄ 2015-16 տեղ	Փոփոխություն 2016-17-ի նկատմամբ
	137 երկրների շարքում	138 երկրների շարքում	140 երկրների շարքում	
Ինստիտուտներ	55	66	76	↑ 11
Ենթակառուցվածքներ	80	82	82	↑ 2
Մակրոտնտեսական միջավայր	101	88	72	↓ 13
Առողջապահություն և տարրական կրթություն	55	93	95	↑ 38
Բարձրագույն կրթություն և վերապատրաստում	69	71	72	↑ 2
Ապրանքների շուկայի արդյունավետություն	35	45	50	↑ 10
Աշխատուժի շուկայի արդյունավետություն	51	55	58	↑ 4
Ֆինանսական շուկայի զարգացվածություն	78	90	94	↑ 12
Տեխնոլոգիական պատրաստվածություն	77	71	75	↓ 6
Շուկայի չափ	115	120	116	↑ 5
Գործարարության կատարելագործվածություն	68	81	97	↑ 13
Նորարարություն	70	87	107	↑ 17

Բիզնես սկսելու հետ կապված գործընթացների քանակը և ժամկետները հաստատուն կերպով մնում են Հայաստանի ուշագրավ առավելությունների շարքում: Հայաստանի ուշագրավ առավելություններին են դասվում նաև հարկման ցածր բեռը և աշխատանքի ընդունման/հեռացման ճկունությունը: Մրցակցային թերություններն այնպիսի կարևոր ոլորտներում են, ինչպիսիք են ֆինանսավորումը տեղական կապիտալի շուկայի միջոցով, նավահանգստային ենթակառուցվածքի որակը (այն երկրները, որոնք չունեն ելք դեպի բաց ծով, գնահատում են ամենամոտ նավահանգիստը), արտաքին շուկայի չափի համաթիվը:

Հայաստանի մրցունակության առավելություններն ու թերությունները

Ուշագրավ առավելություններ	Տեղ	Ուշագրավ թերություններ	Տեղ
Նոր բիզնես սկսելու համար անհրաժեշտ գործընթացների քանակ	7	Նավահանգստային ենթակառուցվածքի որակ	125
Հարկման ընդհանուր դրույք, % շահույթից	9	ՀՆԱ, գնողունակության պարիտետով հաշվարկված, մլրդ ԱՄՆ դոլար	117
Նոր բիզնես սկսելու համար անհրաժեշտ օրերի քանակ	12	Ներքին շուկայի չափի համաթիվ	116
Աշխատանքի ընդունման ու հեռացման պրակտիկա	26	Ֆինանսավորումը տեղական կապիտալի շուկայի միջոցով	115
Շուկայում գերիշխող խմբերի առկայությունը	28	Արտաքին շուկայի չափի համաթիվ	113

Հայաստանը շարունակում է մնալ արդյունավետության վրա հիմնված փուլում մեկ շնչին ընկնող ՀՆԱ-ի մեծության շտրիիվ (3,606 ԱՄՆ դոլար, 2016 թ.):

«Տնտեսություն և արժեքներ» հետազոտական կենտրոն

«Տնտեսություն և արժեքներ»-ը՝ «Ի-Վի Քոնսալթինգ» ընկերության հետազոտական թևը, մտավոր կենտրոն է, որը ձգտում է ներմուծել զարգացման նոր հայեցակարգեր բարձրակարգ միջազգային կապերի, լավագույն որակավորում ունեցող վերլուծաբանների և խորհրդատուների ցանցի միջոցով: Կենտրոնի մասնագիտացումը մրցունակության համակողմանի ուսումնասիրությունն է մակրո և միկրո մակարդակներում, կենտրոնանալով հետևյալ հիմնական ուղղությունների վրա՝ ազգային տնտեսական և ճյուղային ռազմավարություններ, օտարերկրյա ներդրումներ, սփյուռքի ցանցեր և արժեքները գործարար և հանրային ոլորտներում:

«Ի-Վի Քոնսալթինգ»-ը գործարար խորհրդատվական, հետազոտական և ֆինանսական միջնորդի ծառայություններ է մատուցում նորարարության և մրցունակության ձգտող կազմակերպություններին:

Երևան 0010, Մելիք Ադամյան 2/1
 Հեռ.՝ +37410 546434
 Էլ-փոստ՝ info@ev.am,
www.ev.am, www.evconsulting.com